ג א מיי' פ"ג מהלכות מעה"ק הלכה ד ו :
ד ב מיי' פ"ה מהלכות מעה"ק הלכה כד :
ה ג מיי' פ"ה מהלכות כלי המקדש הלכה יב :

מחוק שבו היה מודד לחביתי כהן גדול וחכמים אומרים לא היה שם אלא עשרון אחד שנאמר (במדבר כח) ועשרון אחד לכבש האחד א"כ מה ת"ל עשרון עשרון לרבות חצי עשרון ור"מ חצי עשרון מנא ליה נפקא ליה מעשרון ורבנן ו"ו לא דרשי, ורבי מאיר האי ועשרון אחד לכבש האחד מאי עביד ליה ההוא שלא ימדוד לא בשל שלשה לפר ולא בשל שנים לאיל ורבנן נפקא להו מנקודה דתניא אמר ר' יוסי למה נקוד ו"ו שבאמצע עשרון של עשרון ראשון של יום טוב הראשון של חג שלא ימדוד לא בשל ג' לפר ולא בשל שנים לאיל ורבי מאיר נקודה לא דריש: חצי עשרון מה היה משמש שבו היה מודד לחביתי כהן גדול: מודד ורמינהו חביתי כהן גדול לא היו באין חצאין אלא מביא עשרון שלם וחוצהו: אמר רב ששת מאי מודד נמי דקתני מחלק. בעא מיניה רמי בר חמא מרב חסדא חצי עשרון לרבי מאיר גדוש היה או מחוק היה (סימן חצ"י חבית"י שלח"ן) ותיבעי לך לרבנן עשרון גופיה קא מבעיא א)(להו) גדוש היה או מחוק היה אמר ליה מדר' מאיר נשמע לרבי מאיר ומדרבי מאיר נשמע לרבנן, מדאמר ר' מאיר עשרון מחוק, חצי עשרון נמי מחוק, מדר' מאיר מחוק, לרבנן נמי מחוק. בעא מיניה רמי בר חמא מרב חסדא חביתי כ"ג במה מחלקן לחלות, ביד או בכלי פשיטא דביד דאי בכלי מורסני יכנים, יכנים כיון דבקללה כתיב לאו אורח ארעא. בעא מיניה רמי בר חמא מרב חסדא שלחן ג) מהו שיקדש קמצים בגודש שלו: מדמקדש לחם, קמצים נמי מקדש או דלמא חזי ליה מקדש, דלא חזי ליה לא מקדש. א"ל אינו מקדש, איני והאמר רבי יוחנן לדברי האומר טפחים ומחצה קופל נמצא שלחן מקדש חמשה עשר טפח למעלה לדברי האומר טפחים קופל נמצא שלחן מקדש י"ב טפח למעלה: א"ל אינו מקדש ליקרב ח) אבל מקדש ליפסל:

מתני' שבע מדות של לח היו במקדש הין וחצי הין ושלישית ההין ורביעית ההין לוג וחצי לוג ורביעית לוג ר' אליעזר בר ר' צדוק אומר שנתות היו בהין: עד כאן לפר, ועד כאן לאיל, עד כאן לכבש ר"ש אומר לא היה שם הין וכי מה היה הין משמש אלא מדה יתירה של לוג ומחצה ט) היתה שם שבה היה מודד למנחת כ"ג לוג ומחצה בבוקר לוג ומחצה בין הערבים:

גמ' תנו רבנן שבע מדות של לח היו במקדש רביעית ו) לוג וחצי לוג ולוג ורביעית ההין ושלישית ההין וחצי הין והין דברי רבי יהודה רבי מאיר אומר הין וחצי הין ושלישית ההין ורביעית ההין ולוג וחצי לוג ורביעית ז) לוג רבי שמעון אומר לא היה שם הין וכי מה היה הין משמש

את

תורה אור

במדבר כח

מודד ורמינהו חביתי כהן גדול כו' · מכאן דקאמר ר"מ ומחוק שבו מודד לחביתי כ"ג לא בעי לאקשויי דסלקא דעתך שפעמים מודד בזה ופעמים בזה: **במה** מחלקה לחצות · פירש בקונטרס שמחלקה לעיסה וה"ה נמי קך דהא אמרינן לקמן (דף פט:) דרביעית נמשחה שבו היה מודד לחביתי כ"ג רביעית שמן לכל חלה וחלה וקודם לישה צריך לבלול כשהוא סלת ומכל מקום לא אפשר לעשות בו טורסני דמשקלת ומלאכים סימן קללה בסלת כמו בעיסה ומדה קטנה כל כך של א' מאיים עשר בעשרון לא רצו לתקן ואפשר דקטנה כל כך גם היא היתה סימן ברכה: **מהו** שיקדש קמצים בגודש שלו פי' בקונט' שני קומצי לבונה בלא בזיכין וקשיא דהוה ליה למימר לבונה בהדיא ועוד כיון דעם שולחן נמי בעי בזיכין כדכתיב כפותיו ותניא לקמן בפרק שתי הלחם (דף צז:) כפותיו אלו הבזיכין היכי סלקא אדעתין למימר דהני בלא בזיכין ונראה לפרש דמיירי בקומץ של מנחה כדאמרי' בפ"ק (לעיל ח:) דמנח' שקמצה בהיכל כשרה ומיהו לא דמסיק דאינו מקדש ליקרב אבל מקדש ליפסל לפי' הקונטרס מיהא דמקדשן ליפסל בטבול יום ובלינה דהא לאו שולחן לא מיפסלי דבעיין לא נתקדשה בכלי שרת כיון דלא נתונה בבזיכין אבל למאי דפרישית הא מיקמי הכי כבר נתקדשה סלת מנחה בכלי שרת ומיפסלא בטבול יום ובלינה ויש לפרש כי הכא דפ"ק (שם ו:) גבי זר שקמץ דמוקדשין ליפסל לענין דלא מהני בו חזרה מלאחר שנתקדש הקומץ על השולחן: **שנתות** היו בהין · בפ' המוכר את הספינה (ב"ב דף פט:) אמרי' כדאמר רב כהנא שנתות היו בהין ה"נ שנתות היו במדות ופירש שם רבינו שמואל דמילתא דרב כהנא בפ' שתי מדות והיינו כאן אלא משנה שלימה שנינו אבל במסכת שבת פרק המוציא יין (דף פ:) גבי אמדיפי מפרש רב כהנא שנתות כדתנן שנתות היו בהין והתם הכי קאמרינן התם כדאמר רב כהנא על תירוץ אחר שנתות היו בהין הכא נמי נתרץ שנתות היו במדות:

קף

מחוק שבו היה מודד חביתי כ"ג · נמי היה לו לחלק בשני חצאי עשרון ולא היה לחצותו היה מחסר על גבי (א) קרקע: ו"ו דעשרון נפקא ליה: ח) מנקודו · שאותו נקוד שעליו אתי למעט דכל נקודה אתי למעוטי: שבו היה מודד חביתי כ"ג · בהאי משמע שמודד חצי עשרון חביתו ובביא וחציו דקא סריך מודד: מחלק · שהיה מביאו מביתו שלם לגזרם ואח"כ חולקו בחצי העשרון: ותיבעי לך לרבנן · לדברי הכל צריך חצי עשרון: מדאמר ר"מ עשרון שבו מודד לחביתי כ"ג מחוק חצי עשרון נמי מחוק הוא · דהא הוא נמי לחביתי כ"ג: ומדר"מ · דאמר שניהם מחוק היו אותו עשרון של כ"ג וחצי עשרון (ב) נמי ורבנן נמי ס) לא היה בו אלא עשרון אחד ובו היה מודד לחביתי כ"ג ס"ל דמחוק היה זה וזה לדברי הכל של כ"ג מחוק היה דהכי תניא בברייתא רבי מאיר ורבנן מחוק שבו היה מודד לחביתי כ"ג וחכמים אומרים לא היה בו אלא עשרון אחד מחוק: חביתי כ"ג · אותן שנים עשר חלות ששה בבקר וששה בערב: במה מחלקן · לחלות ביד או בכלי ישבר בידו או יחלקם בכלי: ועוד מורסני יכנים · אם י] היה צריך לבביא משקלות: כיון דבקללה כתיב · והשיבו לחמכם במשקל (ויקרא כו): שלחן מהו שיקדש קמצים בגודש שלו · כגון שלא הניח קומץ של מנחה או (של) לבונה בלא בזיכין שהיה לו לקדשו בכלי והניחן על השולחן יא] שבו לחם ולא קידשו בכלי אחר והיינו בגודש שלו שלא הניחו בבזיכין אלא למעלה בין לחם ללחם שהכל היה בגודש שלא הניחן בתוך כלי · שגין אחר בגודש שלו דשולחן לא היה לו בית קיבול כלל למעלה וכל מה שמניחין עליו הרי כמו שמונח בגודש כך שמעתי: ולא חזי ליה · כגון קומץ ולבונה בלא בזיכין: אינו מקדש · שאין דרכו לקדש כי אם לחם: לדברי האומר טפחים ומחצה קופל · כדאמרינן בפרק שתי הלחם (לקמן צז:) נותן ארכו של כל לחם שהוא עשרה טפחים כנגד רחבו של שולחן שהוא חמשה טפחים נמצא ארכו של לחם יותר מרחבו של שולחן חמשה טפחים נמצא קופל כל לחם ולחם טפחיים ומחצה מכאן וטפחיים ומחצה מכאן נמצא שהוא קיפולין של טפחיים ומחצה שכל מערכה של ששה לחם גבוה חמשה עשרה טפחים נמצא השולחן מקדש חמשה עשר טפחים למעלה כלומר דקידוש של שלחן היה עולה חמשה עשר טפחים והיה מקדש כל דבר בין לחם בין קמצים בתוך עשרה טפחים דהיינו גודש שלו ואמאי אמרת אינו מקדש: א"ל · הא דאמרי' אינו מקדש מאי דלא חזי ליה היינו ליקרב שאין הקומץ מתקדש שם שמעלין ים לו לקדשו בכלי אחר קודם שיקטירנו אבל מקדש הקמצים ליפסל דקדשי ליפסל בלינה א) וביוצא ובטבול יום ואע"ג דלא מקדש מ"מ ליפסל שהשולחן כמו כלי שרת שאין יכול להחזירו לעשרון: **מתני'** רבי אליעזר ברבי צדוק אומר · לא היה שם יב] ז' מדות אלא הין בלבד ושנתות סימנין היו בו עד כאן לפר ה' וכי נמי היו בו שנתות ללוג וחצי לוג: וכי מה היה הין משמש · והלא לא הוצרכו לו אלא פעם אחת היה (ג) יג] ג)מימי משה לעמן המשחה דכתיב שמן זית הין (שמות ל): מדה יתירה · נעשלים הי' מדות: שבו היה מודד שמן לחביתי כהן גדול · שהיה לוג ומחצה:

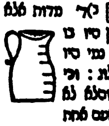

נריכה סלמה לנין כדאמריך לעיל (דף נא.) במשמן לאוסיף לה שמן : **גמ'** יז] רבי יהודה קחשיב ממטה למעלה ורבי מאיר קחשיב ממעלה למטה :

א) כצ"ל וכן מוכח בתוס' לעיל ס. ד"ה ר"ל ובתוס' זבחים דף כ: ד"ה יתאכל ב) צ"ל ז' מדות ג) צ"ל בימי משה צ"ק

רש"י כת"י

שפשטרון ו"ו דכתיב [illegible] דרים : מנקודי · [מנקי] למעט ולאסר [מה בא] ולהכי משמע [לרבנן] שמיבה דעשרון [אלא היה] שהמחוקים מלמטמין [ואלא] היה שם מדה [של] שני עשרונים : [מודד] · משמע לכשמלא [יסל] לבביא חצי עשרון מביתו : מדל"מ בחמש לר"מ · מהדא מילתא נחמא לאידך מילתא מדאמר ר' מאיר עשרון דמביאין מחוק אלמא קבילנא ליה דמדה מביאין במחיקה חצי עשרון [נמי] מחוק דהא על מביאין הוא : מדל"מ מחוק לרבנן נמי מחוק · [דהא] אמרי אף מביאין מודדין בו דהכא לא פליגי ר"מ ורבנן אלא בעניין עשרונים : במה מחלקה · שמחלקה העיסה לחלות מהיא גלה שם חלות בבקר ושם בין הערבים : ביד · בגדם : או בכלי · במדה אחר מנחות דגלות עשר עשר שם:ה"א גן דקאי ביד לחלק דלא איכפת לן אם זו גדולה מזו כדתניא לעיל אלו מנחות כל המנחות טעונות בגדם חלמן או שמיעט ממדם. אלמא כשרות מן מלחם ספנים ומביאי כהן הגדול ללחם ספנים לא סיהה ספיקה מסמלקת דכל חלה ושני עשרונים סימנה שלוחה כל חלה בשני עלמה : טורסני יכנים · וכי משקלות מלאכים יכנים בעזרה וקא סריך יכנים אלא מיכפת לן : כיון דבקללה כתיב · והשיבו לחמכם במשקל : בגודש שלו · שלחן אין לו תוך אם נתן עליו שני קומצי לבונה בלא בזיכין אבל שלחן : מהו · שיקדשו כאילו היה עם הבזיכין : דחזי ליה · לחם שהוי לשלחן, קמצים לא חזי לשלחן אלא לבזיכין : והא אמר ר' יוחנן · בפ' שתי הלחם : לדברי האומר · לחם שפנים טפחים ומחצה בגובה כנגד טפחים קופל · מקופו שלחם היה עשרה טפחים והוחב השלחן אמה כם ה' טפחים וזוקף כל ומחצה מכאן כלפי מעלה ממשו עשרי כמין תיבה פרוצה כדאמרינן בפרק שתי הלחם : כמה שני טפחים ומחצה מי לגו ט"ו טפחים עולה למעלה מהשלחן ומקדש השלחן אם כן נמצא השלחן מקדש למעלה ט"ו טפחים · דהם מלות היו במערכה ו' על גבי ו' יוחנן ס"ל בגודש מילי קאמר כגון קמצים דמקדש להו גודש דהשלחן דהוי בלחם מבו עד כסמו מסמסם : לדברי כאומר דטפחים גלמה בה ששה טפחים : נמצא השלחן ס' יו"ד כלומר קדים בכזיכין עלמן : מתני' מנחות היו בהן · לא היה שם אלא הין וס כיו סמנין מסממם או פגימות : עד כאן לפר · חצי ההין : עד כאן לאיל · שלישית ההין : עד כאן לכבש רביעית ההין : אלא מדה יתירה היתה שם לכמלים שבע מדות: חביתי כה"ג · היה צריך בכ"ג · היה צריכה ג' לוגין שמן לוג ומחצה בבקר ולוג ומחצה בין הערבים כדאמרי' בפ' התכלת:

רבינו גרשום

מחוק שבו מודד לחביתי כ"ג כדמפרש' הוא משל כ"ג שהיה גדוש בתוכה שלא (יסוג) [יסרוד] מדה של ג' לפר · שאותו ניקוד שעל ר"מ לטעם [חצי] עשרון לר' מאיר גדוש היה או מחוק מדאמר ר"מ עשרון של כ"ג מחוק ומדר' מאיר מחוק זה וזה לרבנן נמי מחוק זה וזה אותן י"ב חלות שעושין מחביתי כ"ג במה מחלקן לחלות ביד או בכלי ישבר בידו או יחלקם בכלי דאי בכלי וכי מורסני יכניס א"כ היה צריך להביא משקלות ורבנן דבקללה כתיב והשיבו לחמכם במשקל: שלחן מהו שיקדש קמצין · כגון קומץ מנחה או של לבונה בלא בזיכין בגודש שלו שלא הניחן בתוך שלו בין לבזיכין אלא למעלה בגודשו שרגיה הקומץ בין לחם ללחם ואינו מקדש שאין דרכו לקדש אלא הלחם לדברי האומר טפחיים ומחצה קופל כדאמרינן בפרק שתי הלחם נותן ארכו של לחם שהוא עשרה טפחים כנגד רוחבו של שלחן שהוא ה' טפחים נמצא אורך של לחם יותר מרוחבו של שלחן ה' טפחים ונמצא מכאן נמצא יש כפולין של טפחיים ומחצה מכאן ומחצה מכאן נמצא יש כל דבר בין לחם לחם של שלחן ... רבי מאיר (וכו'ל) ; אבל ... מדות אלא הין בלבד ושנתות ... ר' מאיר ממעלה למטה :

המשך

שיטה מקובצת

א] מיבעיא גרוש וחיבת להו נמחק : ב] במה מחלקן לחלות · פ"ה שמחלקה העיסה לחלות כו' ולא מיהו דלקמן [illegible]

△ מבנה סדרה של שאלות ששאל רמי בר חמא מר' חסדא

נושא
מידות חצי עשרון לר"מ ועשרון לרבנן האם הי' מחוק מידותיהם רק את הגודש או מחוק

נושא
איך מחלק הכהן לכל חלה וחלה של החביתין: ביד או בכלי (במשקל)

נושא
שלחן מהו שיקדש הקמצים (של לבונה) בגודש שלו - כלומר שם הלבונה ישר על השולחן בלי הבזיכין

נושא
כלים למדידת לח (לגמה) שימוש כ"ז המידות יש לציין גם למי הבאה (פ"ה)

צ"ל ותולדי מאיר צ"ק
צ"ל לרבנן נמי לא היה אלא עשרון א' צ"ק
צ"ל ר' מאיר אומר מחוק כו' צ"ק
צ"ל וכי מורסני המשקלות ואח"כ ד"ה וחכמים אם היה צריך לבבאת
לעיל ט:
צ"ל קומץ לבונה צ"ק
[לקמן צ.]
[לעיל מא. ופ"ע]
ב"מ פ"ה: ב"ב פ:

הגהות הב"ח (א) רש"י ד"ה מחוק וכו' קרקע כצ"ל ותיבות ממכסו עד נגי נמחק : (ב) ד"ה ומדר"מ וכו' וחצי עשרון (ג) ד"ה וכי מה וכו' בימי משה :
גליון הש"ס רש"י ד"ה לא היה שם וכו' עיין לעיל דף פ ע"ב תוספות ד"ה שניהם :